

Barcelona: cultura, cultures i creació

En els darrers anys, l'educació i la cultura han traspassat les seves definicions i fronteres tradicionals per esdevenir la força motriu de l'anomenada economia del coneixement. L'educació i la cultura no són només els pilars de la cohesió i del progrés social. També són els ingredients claus de la ciutat creativa i col·laborativa que imagino i desitjo per Barcelona. Els canvis socials s'han accelerat tant que necessitem fer una revisió profunda dels grans reptes i necessitats que planteja la política cultural d'una ciutat global com Barcelona. Som en un escenari de crisi on les desigualtats socials es fan també evidents com a [desigualtats culturals que no podem tolerar](#).

Una política cultural que cohesioni també la ciutat suposa reforçar les nostres institucions culturals i, alhora, assegurar que el teixit social i cívic té mitjans per impulsar múltiples accions creatives de base. La creativitat i la cultura han de fluir en llibertat i diversitat sense desigualtat ni elitisme. Crec en la ciutat col·laborativa, on la cultura tindrà un paper estratègic en mans dels ciutadans i ciutadanes per construir noves certeses, relats i significats compartits.

Per fer una revisió profunda de la política cultural necessitem un gran acord de ciutat, ambiciós i integrador, per recuperar les propostes i la vitalitat innovadora del món de la cultura, la creació i el pensament. Àmbits, tots ells,

molt esvaïts i maltractats, tant pel govern conservador del PP, [com per l'Ajuntament de Trias](#). Apostar per Barcelona com a capital cultural, creativa i del pensament és apostar pel futur de la ciutat, i això no pot ser patrimoni únic ni d'un partit polític, ni tan sols de l'Ajuntament. Ha de ser el fruit d'un projecte col·lectiu que recuperi la il·lusió i canalitzi les forces socials urbanes de Barcelona que, per cert, són moltes i a les que amb prou feines s'escolta.

[Segons alguns estudis](#), Barcelona i Amsterdam són les dues ciutats europees més ben posicionades per atraure indústries creatives i professionals del coneixement (artistes, científics, artesans digitals i creadors en general). Destaquem en el reconeixement internacional com a ciutat artística, literària i històrica amb un entorn de tolerància, diversitat i convivència intercultural. Aquests dos factors ens fa ser una ciutat ideal per viure i crear cultura, ciència i pensament.

Entenc que la despesa pública en cultura és una inversió en qualitat de vida, cohesió social i en capacitat d'innovació per fer front als reptes del futur. El repte no és tant atraure talent creatiu, tot i que això és important, sinó retenir el talent que tenim i generar-ne de nou entre els conciutadans i, sobretot, els joves. Per fer-ho hem d'aconseguir que la ciutat funcioni com a gran xarxa col·laborativa i creativa que socialitzi el coneixement, el pensament, les arts i la ciència. Apunto algunes propostes de com ho podríem fer:

1. Un gran i nou acord cultural de ciutat: que ens permeti fer una revisió profunda de la política cultural i dels reptes que tenim davant per no deixar que la crisi i les polítiques d'austeritat agreugin les desigualtats culturals entre els ciutadans. Cal una visió estratègica, estudiada i compartida amb noves prioritats, estratègies i objectius viables com un exemple de ciutat col·laborativa que decideix el seu futur.

2. Un reforçament de la xarxa de centres cívics i la singularització de noves centralitats: la nostra xarxa de centres cívics als barris té una alta valoració entre els ciutadans. Ara cal arribar als barris que no en tenen, reforçar l'àmplia oferta artística, formativa i associativa i singularitzar-la de manera progressiva. Cal fer noves intervencions transversals que arribin a tots els districtes (educació artística, memòria històrica, pensament contemporani o ciència recreativa) i potenciar l'intercanvi entre barris i centres cívics que s'han singularitzat. Cal explorar la cogestió pública-cívica d'aquests equipaments per a que siguin motor d'innovació, a través de la cultura i la creació, en el territori. Cal avançar cap a una concepció de *coworking* cultural compartit.

3. L'impuls alhora de la ciutat educadora i la ciutat artística: cal impulsar l'acció educadora conjunta entre els museus, teatres i infraestructures culturals de la ciutat i les escoles i instituts. Cal negociar amb el professorat i els agents culturals de la ciutat i dels barris una estratègia

coherent per augmentar el consum teatral, musical i artístic lligat a l'aprenentatge i a la potenciació de la creativitat.

Dinamitzar una ciutat creativa i cultural d'aquesta ambició suposa també multiplicar el mecenatge que ajudi els joves artistes a la recerca i als nous projectes que faran de Barcelona una ciutat culta, col·laborativa i participativa. Caldrà potenciar i ampliar la xarxa de fàbriques de creació artística.

4. El record i la recuperació de la història i la memòria: un dels efectes de la globalització és que comprimeix el temps i l'espai i ens amenaça amb la desmemòria i l'oblit del nostre passat, fins i tot del més immediat. Cal impulsar la ciutat històrica, la memòria oral i visual dels propis ciutadans, el turisme històric per a la ciutat i per als barris i optimitzar els nuclis i racons històrics. El meu compromís és impulsar un nou concepte de *Museu de la Vida Industrial i Obrera* amb seus a Sant Martí-Poble Nou, Sants i Sant Andreu per tal de recuperar la memòria i la recerca de la història obrera i popular de Barcelona, reconeguda internacionalment però dispersa i en perill d'esvair-se. I fer-ho de la mà del potent moviment sindical de la ciutat. Cal, també, recollir la memòria oral dels nostres avis i àvies, a través, per exemple, d'alguna iniciativa semblant al [Houston Oral History Project](#). Ells i elles són els protagonistes de la nostra història.

5. Noves biblioteques, més préstecs i més xarxes d'intercanvi: cal completar l'excel·lent xarxa municipal de

biblioteques i ampliar un extens catàleg també de llibres electrònics si són de difícil accés o de gran demanda. A més de potenciar els grups de lectura i les activitats paral·leles com a equipaments de la ciutat educadora, i garantir la superació de les noves bretxes digitals. La meua aposta és que biblioteques i centres cívics siguin els nodes d'unes xarxes d'intercanvi de coneixements més potenciades i atractives.

6. Arts urbanes, muralisme i singularització artística del metro: certs espais de la ciutat com les estacions de metro s'haurien de revitalitzar amb decoracions i projectes de joves artistes fins fer-les noves icones agradables, populars i visitables. Moure's cada dia amb el metro també ha de significar passejar i gaudir de l'art més contemporani. Ciutats com [Montreal](#), [Brussel·les](#) o [Estocolm](#) ja tenen iniciatives similars. Un altre bon exemple és [Hèlsinki](#), que fins i tot ha canviat l'estructura de les seves estacions amb obres impressionants. En la mateixa línia, cal apostar pel muralisme d'artistes nous i reconeguts mundialment per embellir i fer atractius el que ara són edificis o espais grisos de la nostra ciutat. I la identificació d'espais públics on els artistes de la ciutat puguin exposar gratuïtament durant un temps i donar-se a conèixer. Algunes iniciatives recents en d'altres ciutats metropolitanes ens ensenyen el camí. I explorar, també, la creació d'una biennial d'art urbà.

7. La fotografia: una nova concepció museística. Barcelona té un gran patrimoni fotogràfic i importants

mestres en la disciplina però no disposa d'un espai estable i educador específic. Barcelona és la tercera ciutat més fotografiada del món. I els nostres carrers, monuments i vida urbana omplen les xarxes digitals arreu del món. Vull fer de tot aquest patrimoni una base de dades visual que ens permeti projectar el nostre lideratge en el món, redefinir serveis i ofertes turístiques en base al rastre digital que deixen els nostres visitants, i exposar i treballar cultural i pedagògicament aquest patrimoni. Cal recuperar iniciatives populars com la Primavera fotogràfica, centralitzar molts dels fons i arxius fotogràfics que avui no s'exposen i convertir la ciutat en la capital global de la fotografia digital.

8. La reactivació del Pla Barcelona Interculturalitat

com a estratègia integrada i multi-sectorial que ens permetrà enfortir la convivència, l'aprenentatge mutu i la interrelació. Cal enfortir l'entorn de tolerància i de diversitat que ens enriqueix com a ciutat social i cosmopolita.

9. Noves propostes de capitalitat cultural: capital del llibre, de l'art contemporani i del pensament:

cal aprofitar la potent indústria editorial, la tradició artística i la presència d'universitats, pensadors i escriptors de prestigi amb ambició de capitalitat. Barcelona ha de ser reconeguda a Europa i al Mediterrani per un gran saló internacional del llibre, una fira d'arts d'avantguarda i una càtedra de pensament que traspassi les fronteres entre les ciències i les humanitats i sigui tot un referent.

10. Del dirigisme cultural a la cogestió i cocreació cultural. Aquestes són algunes de les idees en què estem treballant fruit de trobades i reunions amb representants de sectors molt diversos. Les aportem per construir i discutir el programa alternatiu progressista a l'actual govern de la ciutat. Ho fem amb humilitat, però assajant nous conceptes i noves fórmules.

T'hi apuntes? Som-hi #HiHaAlternativa